

Motion till riksdagen

1989/90:Ju704

av Jan-Erik Wikström och
Bengt Harding Olson (båda fp)
Kyrkofriden

Under medeltiden tillkom vår första rikslagstiftning. Redan från början ingick bl.a. Birger Jarls fridslagar. Därvid påbjöd den s.k. kyrkofriden särskilt skydd för gudstjänstens helgd och för kyrkobesökare.

Nu gällande lagstiftning tillförsäkrar varje medborgare religionsfrihet i regeringsformen (2 kap. 1 § 6 punkt) och rätt att fritt utöva sin religion i religionsfrihetslagen (1 §). Religionsfriheten åtnjuter även visst skydd genom straff för hets eller diskriminering på grund av någon annans trosbekännelse (16 kap. 8–9 §§ brottsbalken).

Kyrkofriden utgör en del av religionsfriheten men åtnjuter inget enhetligt straffrättsligt skydd. Intrång i kyrka faller – oavsett om det gäller det egentliga kyrkorummet eller övriga kyrkolokaler – under de allmänna straffbestämmelserna om olaga intrång i exempelvis fabrik, lager och personalutrymmen (4 kap. 6 § 2 st. brottsbalken). Störande av allmän gudstjänst och annan andaktsövning utgör en särskild straffbar handling i likhet med störande av offentlig förrättning och allmän sammankomst (16 kap. 4 § brottsbalken). Några uttryckliga specialregler finns inte heller för rättsliga myndigheters möjlighet till processuella tvångsåtgärder i kyrka såsom exempelvis gripande, beslag och husrannsakan.

Kyrkofriden i vår tid bör förstärkas genom en mera enhetlig straffrättslig och mera preciserad processrättslig reglering. Samtliga brottsliga övergrepp mot kyrkofrid borde samlas i ett gemensamt lagrum i brottsbalken. Den brottsliga handlingen kan rubriceras som brott mot kyrkofrid och beskrivas som obehörigt intrång i kyrka och bedömas som grovt brott om gudstjänsten blivit störd. Av hänsyn till kyrkofriden borde i rättegångsbalken (28 kap. 4 § 1 st.) föreskrivas att husrannsakan i kyrka ej får vidtagas utan rättens förordnande.

Hemställen

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag till sådan ändring av brottsbalken och rättegångsbalken att kyrkofriden förstärks.

Stockholm den 15 januari 1990

Jan-Erik Wikström (fp)

Bengt Harding Olson (fp)